

KADINLARIN eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için SESİ

1977
YIL:2
28-7

23.19.1977 günü İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi'nin düzenlediği yürüyüşte, Kartal bölgesinden çocuklarıyla birlikte gelen kadınlar, hayat pahalılığını ve zamları protesto ettiler.

Kartal İskele meydanında toplanan kadınlar, çarşı içinden itfalyeye kadar yürüdüler. Yol kenarından ve evlerinden yürüyüşü izleyen çevre halkı da sloganlara katıldı.

Boş tüp, tencere ve filelerle yürüyüşe gelen kadınlar, yol boyunca «MC geldi tencerelerimiz boşaldı», «MC gitsin, açlık yokluk, sefaletimiz bitsin» diye bağırdılar.

Zamların ve pahalılığın sorumlusu MC'dir diyen kadınlar, bütün anaları, bacıları UDC çatısı altında toplanmaya çağıldılar.

EMEKCİ KADINLARIMIZ MC'YE VE FAŞİZME KARŞI SAVAŞIMA KARARLI

Gene aynı gün Gaziosmanpaşa'da bir kahvede İ.K.D. Fatih Şubesi'nin düzenlediği «MC yi ve zamları protesto» toplantısına 300 kadar emekçi kadın katıldı. Marşların, şairlerin, sloganların söylendiği toplantıda İ.K.D. Genel Başkanı Beria Önger bir konuşma yaptı. Ayrıca çeşitli semtlerden gelen emekçi kadınlar yaşama koşullarını, zamları dile getirerek somut hedefler önerdiler.

- MC GELDİ TENCERELERİMİZ BOŞALDI
- MC GİTSİN AÇLIK, YOKLUK, SEFALET BİTSİN
- HASTALIK VAR İLAÇ YOK
- İŞSİZLİK VAR İŞ YOK
- GREV HAK İÇİN, YA LOKAVT NE İÇİN?
- ANALAR BACILAR MESS'E KARŞILAR
- MC GİTSİN FILELER DOLSUN
- MC GİTSİN KUYRUKLAR BİTSİN
- ANALAR BACILAR PAHALILIĞA KARŞILAR
- YAŞASIN ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE
- YAŞASIN İ.K.D.

BAŞYAZI

ULUSAL EKONOMİYE KİM ZARAR VERİYOR

Parababalarının hak arayan işçiye, memura, çalışanların ekonomik savaşımında en etkin silâhlarından biri olan grev ve toplu sözleşme hakkına karşı sık sık başvurdukları bir aldatmaca vardır. «Grevler, işi durdurmalar, ulusal ekonomiye zarar veriyor» yaygarasını koparırlar.

Bu yüzdendir ki işçi sınıfının ekonomik ve toplumsal durumunu biraz daha iyileştirmek için başvurduğu grevleri erteliyorlar veya halkın gözünde haksız bir eylem gibi göstermeye çalışıyorlar. Öte yandan, işveren örgütleri içinde en dişi ve en kudurganı olan, madeni eşya işverenleri sendikası

MESS, 13 işyerini kapatıyor, yani lokavt ilan ediyor.

Nedir Lokavt? Lokavt fabrikanın kapısına kilit asıp, işçiyi dışarda bırakmak işsizliğe, açlığa terketmektir. Üretimi durdurmaktır.

Parababalarına göre, halkımızı yakıp kavuran çay bardağından, tuza, yağa, yakacağı gelen zamların yükünü biraz hafifletmek için başvurduğu grevler hep suçtur. İdeolojiktir. Ulusal ekonomiye zararlıdır vs.

Ama işçiyi sokağa atmak, yerine alacağı işçileri daha düşük ücretle çalıştırmak, böylelikle kârını daha arttırmak için lokavt ilan etmek, ulusal ekonomiye büyük kat-

kıdır. Pek çok grevin ulusal çıkarlar için ertelendiğini hep duyarız, ama hiç bir lokavt kararının kaldırıldığını görmüyoruz.

Oysa Lokavt bir hak değil toplumsal bir suçtur. MESS'in bu kararını destekleyen diğer işveren kuruluşları da bu suça ortak olmaktadır.

Emekçi kadınlar, grevci eşleri lokavta karşı çıkalm. Niye greve çıktığımızı, lokavtın neden anayasal ve toplumsal bir suç olduğunu anlatalım.

Maden-İş'le dayanışma kampanyasına, işçi sınıfımızın sürdürdüğü savaşıma omuz vermiş, tüm ulusal ve demokratik güçler şimdi, bu

dayanışmaya daha da hız verelim.

Bu kararı alan, lokavta ses çıkarmayan, hatta alkış tutan parababalarını, onların en gerici örgütü MESS'i halkımıza teşhir edelim.

MESS ve onun gibi işveren sendikalarına üye olarak işçinin parasıyla bu sermaye örgütlerine kan veren devlete bağlı kamu iktisadi teşekkülleri (KİT)'nin bu örgütlerden çıkmasını talep edelim.

Kara kışın arifesinde işçileri soğuğa, açlığa terketme kararını alanlardan tüm yasal haklarımızı kullanarak hesap soralım.

ÜCRETLERİMİZ HEP KİRALAR DURMADAN

Ter içinde kalmıştı. Sokaklara giriyor, çıkıyor, rastladığı insanlara çevrede kiralık ev olup olmadığını soruyordu.

Üç aylık kızını annesine bırakmıştı. «Meme saati geldi, şimdi ağlamaya başlamıştır» diye geçirdi aklından.

Remziye Hanımın kocası bir fabrika patronunun özel şoförü. Şimdiye kadar patronun eski, viran evinde oturuyorlardı. Patron «Kira almıyorum» diyerek kocasının fazla çalıştığı saatlerin ücretini vermezmiş.

Bu sene yıllık iznini istemiş. Patron:

— «Ücretini vereyim, izne çıkma» deyince,

— «Bütün yıl boyunca yordum, iznimi alıp dinlenmek istiyorum» diyerek kabul etmemiş kocası.

İzne çıkacağı gün patron inşaat yaptıracağını söyleyerek, evden çıkmasını istemiş. «Vay sen misin izin isteyen» diyor Remziye hanım.

— «20 günlük tatil haram oldu bize. 20 gündür dolaşmadığımız semt kalmadı İstanbul'da. Hiç mi ev yok diyeceksiniz. Var ama nasıl evler, köpek bağlasanız durmaz. Kocanın maaşı 2000 lira. 1000 liradan fazla kira verirse aç kalırız. Banyosuz, mutfaksız (iki oda bir kondu 1000 lira. Üstelik izbe rutubet kokuyor. Haydi ben kendi sağlığımdan vazgeçtim. Ya yavrumun sağlığı? Anne olabilmek için yıllardır doktor, doktor dolaştım. 10 yıllık evliyim yeni anne oldum. Düşünüyorum. O izbeliklerde rutubetten, yavrumun pembe yanaklarında renk kalır mı?»

Ülkemizde konut sorunu biz dar gelirli emekçiler için önemli, önemli olduğu kadar da el değmemiş bir yaradır.

İşçi olsun, memur olsun hemen hepimiz gayri sıhhi, yolu, suyu olmayan daracık evlerde oturuyoruz. Ödediğimiz kira, aldığımız ücreti silip götürüyor veya elimize geçen para bir ev tutmaya bile yetmiyor. Başımız içerde, bacaklarımız dışarda dört duvar bir çatı yapıyoruz, dişimizle tırnağımızla. Bir sabah bakıyorsun ki, damımızı başımıza yıkıvermişler. Köylerde ise kardeşlerimiz köstekler gibi toprağın altında veya toprak evlerde hayvanları ile yanyana yaşıyorlar.

Ülkemizde konut başına beş kişi düşüyor. Yazlıkları kışlıkları, baharlıkları olanları bir yana ayırsak 1-2 göz odada 7-8 kişi yaşamak zorunda kalıyoruz.

Biz emekçiyiz, çalışıyoruz, binaları yapanlar da biziz de neden sağlık koşullarına uygun evlerde oturamıyoruz?

Sömürü düzeninin geçerli olduğu her ülke gibi ülkemizde de konut sorunu aşırı kâr hırsı üzerine kurulmuştur. Yani parababalarının kâr kapısıdır. Üstelik Türkiye gibi geride bırakılmış ve her şeyiyle dışa bağımlı ülkelerde bu alanda sömürü katmerlidir.

Kırsal kesimde, düşük taban fiyatları sonucu yoksulluğun köylünün iş bulmak umuduyla şehirlere göç etmesi, konuta olan gereksinmeyi her gün biraz daha artırıyor. Artan konut talebine karşın yıktırılan gecekondu, inat, adalarda, modalarda, boğazlarda kaçak gökdelenler yükseliyor. Üstelik hiç kimse tarafından da yıktılmıyor. Lüks Konut adı altında kaçak ya da ruhsatlı olsun yapılan bu binalar yüzde 850 kâr ile satılıyor. Bu rakamlar DİE (Devlet İstatistik Endüstrisi) araştırmalarında açıkça görülüyor.

Ülkemizde kira giderleri aylık gelirimizin yüzde 60-100'ünü alıyor. Buna karşılık sömürünün kalktığı, insanın insanca yaşadığı ülkelerde örneğin Sovyetler Birliğinde bu oran yüzde 4.

MC'NİN DEYİŞİYLE «BÖYYÜK TÜRKİYE»'DE HALKIMIZIN ÇOĞUNLUĞU HÂLÂ DAMSIZ, MUTFAKSIZ, TUVALETSİZ, YOLSUZ, SUSUZ, ELEKTRİKSİZ GECEKONDULARDA OTURUYOR.

Konut, biz emekçiler için, giyinmek, beslenmek kadar önemli bir sorun. En çok da kadınlar etkileniyorlar bu durumdan. Havasız, güneş yüzü görmeyen izbelerde yavrularımızın rengi her gün sararıp soluyor. Elektrik, suyu, banyosu, mutfakı olmayan evlerde kadın olmanın zorluğunu hepimiz biliyoruz. Buna rağmen, en kötü koşullarda da yaşasak, aldığımız ücretin büyük bölümü kiraya gidiyor. Sonra borçları borçlanabiliyoruz kadar.

Anayasanın 49. maddesi: «Devlet yoksul ve dar gelirli aileler için sağlık koşullarına uygun konut ihtiyacını gidermek için tedbir alır» der. Ama bu kâğıt üzerinde kalıyor ve insanlarımız hâlâ sur diplerinde, kuytu köşelerde uyumak, yaşamak zorunda kalıyorsa, yasaların hayata geçirilmeleri için mücadele etmeliyiz.

Örneğin, mahallelerimizde kontrolsüz artan kiralara diretebilmek için, komşularımızla birlik olup, kira tesbit ve tahdit komisyonları kurabilir ve yetkiileri önlem almaya zorlayabiliriz. Çalıştığımız fabrikalarda, işyerlerinde, devlet ve kamu kuruluşlarında, demokratik örgütlerimiz, sendikalarımız yoluyla konut konusundaki sorunlarımızı dile getirebiliriz.

En önemlisi ne konutun ne de başka bir ihtiyacımızın sorun olmayacağı, insanca yaşayabileceğimiz günleri kurmak için ülkemizde sürdürülen savaşıma katılabiliriz ve mutlak katılmalıyız.

genç kızlarımız

Öğrencilerin CAN GÜVENLİĞİ YURT ve KREDİ sorunlarını kim çözecek?

Ben üniversite öğrencisi bir genç kıyım. Geçen sene 350 bin kişi girdik sınavlara. Elendik adaletsizce. Sınava katılan 100 kişiden ancak 15'i-miz üniversiteye girmeye hak kazandık. Bu oran, Anadolu'da yüzde 5'e kadar iner. Kız öğrenciler de yüzde 1 oranındadırlar. İşte o bir kişi ise benim. Anadolu'dan geldim. Üniversiteye girmenin güçlüğü biliyordum. Anadolu liseleri ki, öğretmensiz, ders araçsızdır. Buralardan çıkıp, bir okula girmek zordur. Kızlar için hele daha bir zordur.

Sınavı kazandığımı duyunca tarifsiz sevindim. Rüyalarıma girdi hep. Modern bir okul, güzel bir yurt, okuyacaktım, oh ne güzel!

Sonra ders yılı başladı. Geldim İstanbul'a. Kalacak bir yer aramaya başladım. Devlet yurtları var dediler. Ama kayıt oluncaya kadar ne yapmalı. Bir özel yurt bulduk sonunda. Okula yakın parası, çok yüksek. Yurt da yurt hanı. Soğuk, dam gibi bir yer. Sıcak su bulup yıkanmak olanaksız.

İktidarda hamam böcekleri. Ders çalışmak için etüd odası yok. Daha senenin başında morallim bozuldu. Neyse Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun bir yurduna geçtim sonunda. Görünüşte fena değildi burası. Ama birkaç gün sonra yurttan kalan kız öğrenciler üzerinde ağır bir baskı olduğunu fark ettim.

Kitap okumak olanaksız. Ne okuyorsun? Neden okuyorsun diye soruyorlar. İkide bir dolabımız, bavulumuz aranıyor. Sebep göstermeden hem de. Kredi Yurtlar Kurumu'nun diğer yurdunda kalan kız arkadaşlarım, yan binaya yerleştirilen faşistlerle yanyana kalıyorlar. Sık sık yolları çevriliyor, tartaklanıyorlar. Bunları arkadaşlarımız anlatıyordu ağlayarak. Bizim yurt da tam bir hapishane-nin kadınlar koğuşu gibi idi. Bunalımlara düşüyorduk. Mallı yetersizliklerimiz de caba. Kurum'dan kredi almaya başladık. 500 lira veriyorlar. Düşünün, yemek, giyinmek, ders araçları, yol ve diğer giderler. Tabii çok

gülmüş bir sayı bu. Üstelik daha öğrenci iken borçlanmak.

Sonunda birkaç arkadaş, idareye karşı gelmekten, yani, dolabımızı, bavulumuzu aratmamaktan ötürü yurttan atıldık. Hepten açığa kaldık. Ne yapmalı? Nereye gitmeli? Arkadaşlarımızla birlikte ev aramaya başladık. Ev yok, olanlar ya çok pahalı ya da bizi istemiyorlar. «Öğrencisiniz, kızısınız, kim bilir peşinizden ne gelir, belli mi olur?» diyorlar. Uzun aramalardan sonra bir ev bulduk. Pahalı ve kız öğrencilerin oturabileceği bir semtte değildi. Binbir zorlukla bir ders yılı geçti. İşte tekrar başlıyor. Sorunlar kızlar için olsun, erkekler için olsun pek değişmiyor. Nerede kalacağım? Ne giyeceğim? Can güvenliğim de yok.

Tabii ki bu kadar dert arasında başarılı da olamıyoruz. Ben üniversitede okuyan binlerce kızdan biriyim. Sorunlarımıza her yıl yenileri ekleniyor. Kime iletelim bunları? MC'yi mi?

AYNI AMA YÜKSELİYOR

KAZA MI, CİNAYET Mİ?

Hazırlayan: İKD
UZUNKÖPRÜ ŞUBESİ

Üyelerimiz yaptıkları mahalle ziyaretlerinden birinde, iki ay önce Sun Yağ Fabrikasında kazan patlaması sonucu ölen işçinin eşi Bahriye Kantarcı ile konuştular. Bu arada mahalleli kadınlar, genci ihtiyar çocuğu ile odayı doldurdular.

Dört işçi ölmüştü kazan patlamasından. İşverenler ise «iş yapılan yerde iş kazası olur» diyerek tek sorumlusunun kendileri oldukları kazayı hafife almaktaydılar. Tek amaçları daha fazla kâr etmek olan parababaları para harcamama uğruna binlerce işçinin hayatını tehlikeye atmaktaydılar.

Sözü Bahriye Kantarcı aldı:

«Evlâdım kaza değil cinayet bu. 11 ay önce aynı iş yerinde patlama olmuştu. 22 yaşında gencecik bir çocuk öldü. Oysa işveren olayı örtbas ettirdi. Ama kazan borusunu tamir ettirmediler.

Çatlayan boru flasterle sarılmış, üretime geçilmiş. Eşim çok tehlikeli olduğunu söylüyordu. Sendikasızmış olmasın yakınırdı. Eğer sendikamız olsa yüreğimiz böyle korkuyla çarpamaz derdi. 11 aydır her sabah işe giderken bizle helâlleşirdi.»

Bahriye bacı hayatın ya şanlısı olmadığını eşinin ardından yanmaya gönlünce zaman bulamadığını, dört çocuk bir de ana ile kâlakaldığını anlatıyor. Söyleşimi-ze diğer emekçi eşleri de katılıyor. Biri atılarak; «Benim eşimi kocadı diye isten atılar. Oysa 19 yıl çalıştı onlara. Çoluk çocuk bu yokluk içinde ne yapacağımızı şaşır-dık» diyor.

İki aydır nasıl geçindiklerini soruyoruz Bahriye bacı derin bir iç çekişi ile yanıt-lıyor sorumuzu:

«Tarla işlerine gidiyorum, şimdilik okul tatil olduğu için 15 yaşındaki kızım da bana

yardım ediyor. Ümidimiz sigortanın vereceği para da. Çabuk çıkmazsa bu pahalılığa nasıl dayanırız bilmem.»

Patronu mahkemeye verdiklerini anlatıyor. «Bir de borçlu çıkardılar bizi. Patron iki satılmış işçi göndermiş, beni tehdit ettiler. Ama kaybedecek bir şeyimiz yok. Sonuna kadar hakkımızı araya-cağız» diyor Bahriye Bacı.

İşçinin eşi dımdıktı. Kını parababalarına, sömürüye karşı bilenmişti. Hakkını korumada göstereceği en ufak bir tereddütün parababaların ekmeğine yağ süreceğini ve bizlerin işsizlik, yoksulluk ve sefaletin devamı olacağını biliyordu artık.

Tek amaçları daha fazla kâr etmek olan parababaları, binlerce işçinin hayatını para harcamama uğruna tehlikeye atmadan kaçınm-dıklarını bir kez daha kanıtlıyorlardı.

HALKIMIZIN BİTMİYEN ÇİLESİ

Hazırlayan: İKD
İZMİR ŞUBESİ

KÖYDEN KENTE GÖÇ

YAVRULARIMIZ İÇİN HER ZAMAN SAĞLIKLI, MUTLU BİR YAŞAM İSTERİZ. AMA PİS SULAR, YİĞİN YİĞİN ÇÖPLER ARASINDA BU MÜMKÜN MÜ?

Türkiye'mizde köyün çilesini hep şehrin çilesi amansızca takip eder. Bunu herkesden çok köyünden şehre göçen emekçi halkımız bilir. Zaten geçimine yetmeyen tarlasını borçlanıp ağaya kaptıran, bir göz evini de satarak eti, canı saydığı topraklarından, köyünden koparak şehre gelen halkımız. Şehir onun için bir kurtarıcıdır sanki. Şehrin büyüklüğünü, zenginliğini görünce ilk başta hep böyle düşünür. Ama bu umut, şehir işsizliğiyle, pahalılığıyla, evsizliğiyle, susuzluğuyla, yolsuzluğuyla onu da kısılcına alıncaya kadar sürer.

Şimdiye kadar bu yoksulluk, bu çileler halkımıza hep 'kader' dendi. Ama köyünden binbir umutla geldiği şehirde de peşini bırakmayan yoksulluk, hastalık, ölüm acaba kader miydi? Acaba bunun bir başka sebebi yok muydu? Vardır elbet. Halkımızda artık çok iyi bildiği bozuk düzendir. Kendisi açlıktan, hastalıktan ve ölümden iki kat olurken, ceplerini daha çok doldurup başlarını daha çok dikenlerin düzeni. Sömürü ve talan düzeni.

İzmir'den Rahime Bacı bunu ne kadar da güzel anlatmış: Rahime bacı da köyden şehre göçenlerden. Anlattığına göre şehirde umduklarının hiçbirini bulamamışlar. Ne

kendisine ne kocasına iş bulabilmişler. Hemşehrilerinin yardımı ile suyu ve yolu olmayan bir gecekondu semtinde bir oda yapabilmışler. Para kazanıp köylerinde ekebilecekleri bir toprak parçası alabilmek umuduyla gelmişler şehre. Ama şehirde de gördükleri köydeki ağaların yerine işçilerin sırtından milyonlar kazanan fabrika patronları. Ona göre her yerde karşısına çıkan bu parababaları olduğu sürece onlar da ezilmeye, sömürülmeye mahkûmdurlar.

Ama artık Rahime Bacı biliyordu. Parababaları olduğu sürece ne kendisi, ne kocası istedikleri gibi iş bulabilecekler, ne içinde her şeyi olan evlerde oturabileceklerdir, ne de çocukları okuyup insanca yaşayabilecekler. Köydeki şartlar ne ise şehirdeki de aynı idi. Değişen hiçbir şey yoktu. Ama değişebilirdi.

Rahime bacı şimdi bizlerin arasında. Bizlerle çalışıyor. Bu değişimde biraz katkısı olsun istiyor. Bunun için de çalışmaya ilk önce kendi oturduğu yerden başlamış. Hep bitmeyen dertleri su getirilmesi, yol yapılması için,

İŞTE KÖYDEN KENTE GÖÇEN KADINLARIMIZDEN BİRKAÇI. KÖYDEN ŞEHRE DAHA İYİ YAŞAMAK İÇİN GELMİŞLER. AMA ÇİLELERİ BİTMEMİŞ. YİNE PAHALILIK, YİNE SUSUZLUK, YİNE YOLSUZLUK, YİNE HASTALIK...

ALMAN FAŞİZMİ ZULÜM GETİRDİ SOVYET DEVRİMİ MUTLULUK GETİRDİ

SOVYET KADIN KOMİTESİNİN BÜYÜK EKİM SOSYALİST DEVRİMİNİN 60. YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA «KADINLARIN SESİ» GAZETESİ OKUYUCULARINA YOLLADIĞI MESAJ:

Progressive women organization
date: 26/2
Kadınlar İstanbul
Send cordial greetings readers voice of women stop
We note with deep satisfaction successful development
relations of friendship cooperation between womens publ.
of turkey and USSR stop close friendly ties established
undertakings happiness prosperity friendly turkish per-
soviet womens committee

«Kadınların Sesi okurlarına, içten selamlarımızı iletiriz. Türkiye ve Sovyet Kadınları arasında dostluk ve işbirliği ilişkilerinin başarılı gelişmesini, derin memnuniyetle izliyoruz. Sovyet Kadınlar Komitesi ile Türkiye İlerici Kadınlar Derneği arasında, yakın dostluk bağları kurulmuştur. Sovyet Kadınları, bu Örgütün, emekçi kadınların ve çocukların tüm haklarının güvencesi için çalıştığını ve barış savaşımında aktif rol aldığını bilmektedir. Birkaç güne kadar ülkemiz, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümünü kutlayacaktır. Bütün Sovyet halkı, bu olaya, yurtlarındaki tüm kazanımlardan gurur duyarak ve büyük içtenlikle hazırlanmaktadır. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Yüce Sovyet'inin toplantısında benimsenen Yeni Sovyet Anayasası, Sovyet kadınlarının gerçek eşitliğini, toplumda oynadıkları önemli rolü, bir kez daha doğruladı.

Dostlarımız bu mutlu günlerde selâmlamaktan özellikle kıvanç duyuyoruz.

Türkiyeli kadınlara, bütün girişimlerinde başarılar ve dost Türkiye halkına, mutluluk, refah dileriz.»

SOVYET KADINLAR KOMİTESİ

Yakalamışlardı düşman pilotunu. Maharetle kullandığı uçağını düşürmüşler, sonra onu da yanarken yakalamışlardı. Yüzü, gözü, kan içindeydi, elleri parçalanmıştı ama hiç bakmadılar bunlara; vurdular, vurdular... Sonra zindana attılar. Günlerce aç ve susuz bıraktılar. Defalarca işkence ettiler. Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü, uçakların nereden havalandığını öğrenmek istiyorlardı. Pilot cevap vermiyordu. Halkın bu savaşkan gücünü, nereden aldığını bilmek istiyorlardı, ama pilot gene söylemiyordu. Nihayet onu soyup karlarda yürütmeye karar verdiler. İşte o zaman faşist

Alman işgalcileri hayretler içinde kaldılar çünkü yüzüne bile bakmadan işkence ettikleri ve günlerce onları oyaltan pilot 20 yaşında gencecik bir kızdı.

Savaş sırasında kullanmasını öğrendiği uçakla, faşistlere esir düşen Valentina işkencelere rağmen ölmedi. Bugün Sovyetler Birliğinde yaşıyor. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra kahramanlığından dolayı Madalya ve nişanlarla ödüllendirilen Valentina yaşamını şöyle anlatıyor. «Faşizmin getirdiği kan ve zulüm günleri geçmişe karıştı. Bugün Sovyetler Birliği'nde rüyalarımız gerçekleşiyor. Kadın, politik ekonomik ve sosyal yaşamda hak ettiği eşitliği kazandı. Benim çalıştığım fabrikada çalışmak bir zevktir. İş güvenliği, ısıtılması, aydınlatılması, yemekleri, jimnastik saatleri, sağlık kontrolleri, kültürel çalışmalar ile kolektif yaşamın

SOVYETLER BİRLİĞİNDE BÜTÜN İŞYERLERİNDE KADIN VE ERKEK İŞÇİLER BESLENMESİ, ISITMASI, AYDINLATMASI, KREŞLERİ, OKULLARI, EĞİTİM SAATLERİ KÜLTÜREL FAALİYETLERİ İLE KOLEKTİF YAŞAMIN TÜM NİMETLERİNDEN YARARLANIYORLAR.

en verimli sonuçlarından yararlanıyoruz. Savaşta ölen kocamın eksikliğini duyurmadım iki oğluma; ama kendimi paralıyarak değil. Kreşlerde büyüdüler ve devletin sağladığı olanaklarla en iyi okullarda okudular. Bugün ikisi de benim gibi pilot... Dünya barışı için çalışıyorlar.»

Valentina savaşa faşizme karşı ulusal demokratik cepheye çalışan milyonlarca kadından sadece biri. İşte onlar, genci yaşlısı, emekçisi memuru öğretmeni verdikleri yaşam

FAŞİZME YENİLMEYEN SOVYET KADINI BUGÜN, ALDIĞI MADALYA VE ÖDÜLLERLE MUTLU VE UMUTLU, FABRİKASINDA DEVRİME HİZMET EDİYOR.

savaşı ile «Emekçi kadının katkısı olmadan sosyalist devrim gerçekleşemez» bilgisini hayata geçirdiler.

Kadınlarımızın UDC Çalışmaları Sürüyor

İlerici Kadınlar Derneği üyeleri U.D.C.'yi oluşturmak için yapılan çalışmalara canla başla katılıyor. Çünkü kadınlarımız artık iyice biliyorlar ki patron yandaşı olan M.C. gitmeden işyerlerinde kreş açılmayacak, MC gitmeden evlât acısına son verilmeyecek, pahalılık dinmeyecek, eşit işe eşit ücret gerçekleşmeyecek. Daha bunun gibi birçok somut nedenden hareketle yığıl kadınlarımız İ.K.D. şube ve temsilciliklerinde kendilerine düşen bu önemli göreve inançla sarılıyorlar. Sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve meslek örgütleriyle dayanışma içinde bütün güçlerini kullanarak fedakârca çalışıyorlar.

Sizlere bu yazımızda İ.K.D.'nin İstanbul içindeki şubelerinde yapılan UDC çalışmalarına ilgili örnekler vermek istiyoruz.

İ.K.D. Gültape temsilciliğinin olduğu bölgede İ.K.D.'nin pahalılıkla ilgili bildirisi dağıtıldı. Fako ilaç Fabrikasının açığa dökülen artıklarından zehirlenen çevre halkı ile birlikte buranın kurutulması için imza kampanyası açıldı.

Feriköy temsilciliğinde mahallî derneklerle dayanışmaya giren İ.K.D. Bomonti pazarında pahalılık bildirisini dağıttı. Hasköy temsilciliğinde duvarlar faşist sloganlardan temizlendi. Burada da pahalılık bildirisi dağıtıldı. Hasköy'den otobüs geçmesi, açığa akan kanalizasyonun kapatılması, Mezarlıklar Müdürlüğü'nün durdurduğu yol inşaatının devamı için imza kampanyaları açıldı.

Kâğıthane temsilciliğinde grevci Boronkay işçileriyle birlikte mahallede pahalılık bildirisi dağıtıldı. Kâğıthane okuluna öğretmen gelmesi için imza kampanyası açıldı. Ortaköy temsilciliğinde pahalılık bildirisi dağıtıldı. Telefon kulübesi açılması için imza kampanyası açıldı. Maden-İş grevci çocukları için defter, kalem, silgi toplandı.

● 9 Ekim 1977 günü Burunbahçe Kültür Derneğinde, MC'nin getirdiği son zamlar ve hayat pahalılığı

karşısında emekçi halkın durumunu konu alan halka açık bir toplantı düzenlenmiş, toplantıda, bölge halkının özel sorunları da dile getirilmiştir. İKD'nin Kartal Şubesinin de katıldığı bu toplantıda, MC'ye ve pahalılığa karşı mücadele yollarının tartışılması için daha büyük bir kapalı salon toplantısı düzenlenmesine karar verilmiştir.

Pazarlarda pahalılıkla ilgili bildiri dağıtılıyor.

Beşiktaş ve Gaziosmanpaşa pazarında pahalılık bildirisi dağıtıldı. Bildiri esnasında alışveriş yapan kadınlar sloganlar atarak İ.K.D.'nin bu eylemine içtenlikle katıldılar.

● İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi Gülsuyu Temsilciliğinin bulunduğu bölgede hayat pahalılığını ve zamları protesto amacıyla bir kahve toplantısı yapılmış, bölge halkından elektrik için imza toplanmaya başlamıştır.

● Kaynarca semtinde de Politika gazetesini satma kampanyası başlatılmıştır.

Fatih Şubesi Sağmalcılar Temsilciliği üyelerinin girişimiyle bölgedeki Pancar Motor Fabrikasından zehirli gaz çıkışının önlenmesi ve bunun için tedbir alınması yolunda bölgede imza kampanyası başlatılmıştır. Ayrıca, Zeytinburnu bölgesinde, Bahçelievler ve Güngören'de pahalılıkla ilgili bildiri dağıtımı başarı ile sürdürülmektedir.

MC'ye karşı çeşitli yollardan savaşımını sürdüren işçi sınıfının yanında yer alan kadınlarımız en yakın hedefimiz olan ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE'nin hayata geçirilmesi için mücadele ediyorlar, etmeye de kararlılar.

Fındık Parası Üreticinin Neyine Yeter?

Doğu Karadeniz sahil boyu fındık ağaçlarıyla kaplıdır tüm. Yüklü fındık dallarının altında keşanlı, peştemalli kadınlar küçük çocuklarıyla fındık toplarlar öbek öbek. Yağmur yağ demeden, hastalanmayı göze alarak, vakit geçmesin, fındık yere düşmesin diye toplarlar soluksuz.

Trabzon'un Merkez köyünden fındık toplayan kadınlara yaklaşıp kolay gelsin diyoruz.

— Kolaysa başınıza gelsin. diyor içlerinden adı Mines olan bir kadın. Sonra ekliyor: Zor olsada toplanız biz bunu, çünkü aşımız ekmeğimiz fındık bizim. Ama kilo başına 16 lira veriyorlar. O da tam randıman

olursa. Bizim aile 500 kilo fındık yapar. Var sen hesapla elimize geçen parayı. Bununla geçinebilir mi yedi nüfuslu aile? Başka iş yok buralarda. Yalnız bir iş var ki o da

karının kocadan, çocuğun babadan ayrımasıdır, yani gurbettir diyor Trabzonlu Mineş kadın.

Giresun'lu Hasan dayıya soruyoruz, fındık üreticilerinin sorunlarını. Şöyle yanıtıyor sorumuzu:

— Taban fiyat çok az. Bununla geçinilmez ki. En az 25 TL. olmalıdır. Sonra biz üreticiyi düşünen bir kuruluş yok. Ben şahsen Fisko - Birlik üyesiyim ama, nasıl çalışır, başı kimdir bilmem. Bütün bunların yanında bize kredi vermezler kolayına. Ziraat Bankası dönüm başına 100 TL. verir, ama toprağımızı da ipotek eder. Bize daha çok üretim için kimse birşey öğretmez. Dededen kalma usullerle yetiştiririz, toplarız fındığımızı. Dar topraklarda çalışıyoruz. Bizimle ilgilenen yok. Başka iş yok. Fabrika yok. Biz erkek-

ler gurbete çıkarız senenin yarısında.

Trabzon'lu Mineş kadının da, Giresun'lu Hasan dayının da Ordu'lu Gülizar bacının da sorunları aynı, istemleri aynı.

Tüm Fındık üreticileri, ailelerinin bölünmemesi ve daha iyi yaşamak için, şu istemlerde birleşiyorlar.

- Fındık taban fiyatı en az 25 TL. olmalıdır.
- Üretici köylüye dönük kooperatifler kurulmalıdır.
- Bölgeye Fabrikalar kurulmalıdır.
- Kolay kredi temini sağlanmalı, aracı tefeci aradan kaldırılmalıdır.

Bunları dile getiren, afişler asmışlar duvarlara, köylerinin kayalarına yazmışlar bu isteklerini.

Birlikte istedikleri zaman sorunlarının çözüleceğine inanıyor fındık üreticisi köylüler.

«... BÜTÜN YIL ÇALIŞIYORUZ DA GEÇİNEMİYORUZ YİNE. FINDIK TABAN FİATLARI ÇOK DÜŞÜK. ÇALIŞACAK FABRİKA, YARIN İÇİN GÜVENCEMİZ DE YOK» DİYOR FINDIK ÜRETİCİSİ KADIN.

TABAN FİATİ Nedir?

Taban fiyatı, ürünün kilo başına devlet tarafından biçilen değerdir. Yani en alt sınırdır. Devlet her sene köylüye «ben senin elindeki ürünü şu fiyattan satın alacağım, daha düşüğüne satma» demektir.

Ama gerçekte böyle olmamaktadır. Her kapitalist ülkede olduğu gibi ülkemizde de taban fiyatları amacından sapmıştır. Taban fiyatlarıyla köylüden çok ucuza alınan ürünler parababalarının kârlarına kârlar katmaktadır. Zaten yoksul üreticinin büyük bir kısmı taban fiyatlarının açıklanmasını bile bekleyememektedir. Ağaya, tefeciye borç içinde olan üreticiler ürünlerini daha toplamadan borçlarına karşılık çok düşük fiyatlarla satmak zorunda kalmaktadırlar.

Günümüzde taban fiyatları maliyetin bile altında tutulmaktadır. Açıklanan fiyatlarla üreticiler borçlarını ödeyememektedirler. Yeni üretim yılında toprak ağasına, aracıya, tefeciye yeniden borçlanarak, ekilmemiş ürünlerini, açmamış meyvalarını, doğmamış kuzularını satarak girmektedirler. Sömürünün katmerlisi ise şöyle uygulanmaktadır: Köylü ürettiklerini çok düşük fiyatlarla satmak zorunda kalmaktadır. Fakat aynı ürünü işlenmiş olarak almak istediğinde

fiyatı akıl almaz derecede yüksektir. Örneğin, pamuğun kilosunu 10.75 kuruştan satan üretici, piyasadan 100 liraya satın almaktadır. Böylece üretici hem üretirken hem tüketirken iki kere soyulmaktadır. Hem de ulusal çıkarlarımız adına.

PEKİ BU SOYGUN NE KADAR SÜRECEKTİR?

— Köklü bir toprak-tarım reformunun gerçekleştirilmesi,

— Tarım alanında dışa ba-

ğımlılığın sürdürülmesi,

— Üretim araçlarının (yani, tarla, makina, traktör ve diğer araçlar) sahiplerinin yoksul köylüler olmaması,

— Tarımsal kredilerin siyasi iktidarların siyasi tercihlerine göre dağıtılması,

— Ve en önemlisi MC'nin iktidarda kalması,

Evet bütün bu koşullar devam ettiği sürece, sömürü de, soygun da allana ballana sürecektir.

Bu nedenle en örgütsüz kesimlerden biri olan Köy emekçilerinin de ekonomik ve demokratik haklarını savunacak, onlara yol gösterecek, hiç değilse amansız sömürüden bir müddet için de olsa kurtaracak, köylüye nefes aldiracak, tarım kooperatiflerinde örgütlenmeleri gerekmektedir.

CEYHAN'DAN BİR SES YÜKSELDİ

Evet, 18 Eylül 1977'de Ceyhan'dan bir ses yükseldi. Ki bu ses tek bir yumruk olup vurdu beyne beyne sömürücünün, işbirlikçinin, toprak ağasının, aracının, tefecinin ve vurdu onların destekleyicisi MC'nin tepesine.

(Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatif Birlikleri'nin Merkez Birliği) KÖY-KOOP'un Ceyhan'da düzenlediği «TABAN FİYATLARINI PROTESTO MİTİNG VE YÜRÜYÜŞÜ»ne binlerce üretici kadınıyla, çocuğuyla, gençle, yaşlıyla katıldı.

Ve sesini ülke çapında duyurdu.

MC'nin ülkemizde dayattığı açlığın, yoksulluğun, baskı ve zulmün, ekonomik krizin yükünü çekmek istemeyen, başkaldıran ve ilerî demokratik bir düzen ve sömürsüz bir toplum kurma yolunda bilinçlenen, örgütlenen üretici köylünün sesiydi bu.

Bu ses işçi sınıfımızın başını çektiği, faşizme ve MC'ye karşı işçisiyle, köylüsüyle, öğretmenle, öğrencisiyle, memuruyla, esnafıyla, kısacası tüm emekçileriyle oluşturulan Ulusal Demokratik Cephenin temel taşlarından biriydi.

Bu sese ilerici kadınlar olarak biz de yürekten katılıyor, üretici köylü kardeşlerimizin ve ekonomik örgütleri KÖY-KOOP'un yanında olduğumuzu bildiriyoruz.

TARIM KOOPERATİF Nedir?

Toprağın topluca (kollektif) ekim-biçimini ve kullanılması-nı sağlayan birliklere Tarım Kooperatifleri denir.

Bu birlikler, emekçi köylülerin çıkarlarını korur, onların ekonomik durumlarının hızla düzelmesine yol açar. Ve üreticiler arasında dayanışmayı sağlar.

Bu kuruluşlar bir nevi şirkettirler. Ortaklardan oluşmuşlardır. Ama kâr değil, hizmet amacıyla kurulmuşlardır.

Kooperatiflerde tüm üyeler eşit haklara sahiptirler. Ellerindeki olanakları (arazi, tarım araçları, para, emek gibi.) birleştiren üreticiler, tüm işleri ortak dayanışmayla yürütürler. Yani ortak eker-biçer, satar ve kârı eşit olarak bölüşürler. Artan kârda da tarım için gerekli yeni-modern makinalar alırlar. Elde edilen ürünleri örgütlü bir biçimde ve aracı - tefecinin eline düşmeden satarlar. Böylece sömürü oranını bir miktar azaltırlar.

Emekçi üreticiler, kooperatifleri yoluyla ekonomik ve demokratik haklarını topluca arayabilir, seslerini duyurabilirler.

HEP BİRLİKTE ÇALIŞAN, ÜRÜNLERİNDEN HEP BİRLİKTE EŞİT-ŞEKİLDE YARARLANAN İNSANLAR NE KADAR DA MUTLU.

bu ses
toprakta kanayan yüreğin sesidir
bu ses
toprakta başını kaldıranların
yığıt sesidir
bu ses
toprağa şını şını
alın teri dökülenlerin sesidir
bu ses
tohumu toprağa döşeyen
bu ses
tohumu yeşerten nasırlı ellerin
sesidir.

ENFLASYON, DEVALÜASYON, IMF Nedir?

ENFLASYON, HAYATIN HER GEÇEN GÜN BİRAZ DAHA PAHALILANMASI DEMEKTİR.

Enflasyon piyasadan satın aldığımız malların fiyatının sürekli yükselmesi demektir.

Enflasyon; kapitalist, sömürücü, emperyalist ülkelerin hastalığıdır. Parababalarının egemen olduğu ülkelerde enflasyon vardır.

Kapitalist devletler ülke halkının ihtiyaçlarına yönelik üretim yapmazlar. Kendileri için lüks malları üretirler. İnsanlar bir yanda açlıktan kırılırken onlar bütçelerinde silahlanma harcamalarına büyük paylar ayırırlar. Ayrıca bu ülkelerde devlet, parababalarının kredi ihtiyaçlarını karşılamak için sürekli karşılıksız para basar.

Bu da paranın değerinin düşmesi demektir. Yani biz artık daha çok parayla daha az mal alabileceğiz. Eskiden 50 liraya dolan filemiz, şimdi 200 liraya dolmaz olur.

Enflasyonun bütün yükünü biz emekçiler çekeriz. Özellikle sabit (ayıklı), ve dar gelirli olan emekçilerin ücretleri fiyatlara yetişmez olur.

Kısacası enflasyon nedeniyle emekçilerin filesi küçüldüğü KÜÇÜLÜR, parababalarının kârları ise kat be kat ARTAR.

DEVALÜASYON, PARANIN DEĞERİNİN YABANCI PARALAR KARŞISINDA DÜŞÜRÜLMESİ DEMEKTİR.

Kapitalist ülkelerde enflasyonun ve ekonomik krizin arttığı dönemlerde devlet aldığı tedbirlerle bunalımı çözeceği ne daha da artırır. Bu tedbirlerden biri de devalüasyondur.

Devalüasyon, ULUSAL PARANIN değerinin, YABANCI PARALAR karşısında DÜŞÜRÜLMESİ demektir.

Yabancı ülkeler yatırım yapmak bahanesi ile bize mal ve sermaye satar, ama bizden fazla birşey olmazlar. Böyle olunca da ülkemize döviz girmemiş olur. Ama dışardan mal alabilmemiz için döviz de gerekmektedir. O zaman paramızın değeri yabancı paralar karşısında düşürülür. Yani devalüasyon yapılır. Bu durumda dışarıdan aldığımız malların fiyatları yükselir, sattığımız malların fiyatları ise ucuzlar.

Ve Türkiye'de parababaları dışardan yüksek fiyata alınan malların farkını bize satılan malların üzerine bindirirler. Böylece pahalılık artar, parababalarının kasaları da doldukça dolar.

İMF (ULUSLARARASI PARA FONU) NEDİR?

İMF kapitalist devletlerin oluşturduğu bir kuruluştur. Amacı kapitalist sömürü sisteminin devamını sağlamaktır.

İMF, ABD ve diğer emperyalist devletlerin yatırdığı paralarla kurulmuştur. Bu örgütü yöneten ABD'dir ve Türkiye'de İMF'nin üyesidir.

İMF ekonomileri, kriz geçi-

ren kapitalist ülkelere kredi vererek bu ülkelerdeki yatırımlarını emniyet altına almaya çalışır. İMF bizim gibi geri ülkelere de kredi verir. Amaçları bu ülkelerdeki yatırımlardan daha çok kâr sağlamaktır.

Bize hangi şartlarla verir bu krediyi?

— Yüzde 200'e varan ZAM-

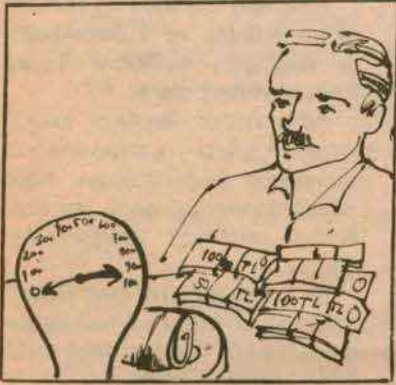
LARIN YAPILMASI,

— İşçi ücretlerinin ve memur maaşlarının dondurulması,

— Köylüye ödenen TABAN FİYATLARININ DÜŞÜK TUTULMASI.

Ülkemizdeki büyük parababalarının temsilcisi 2. MC ise emperyalist örgütlerin, İMF'lerin şartlarını yerine getiriyor.

Böylece artan hayat pahalılığını, ekonomik krizin yükünü EMEKÇİLERİN SIRTINA YÜKLÜYOR..

kıtaplığımızdan

DİRENME SAVAŞI

NGUYEN DUK THUAN

Bu kitap bir roman değil, bir anlatım kitabıdır. Burada anlatılanlar yazarın hayal gücüyle sıraladığı olaylar değildir.

Amerikan emperyalizminin ve onun Saygonlu kuklalarının kanlı yönetimine karşı savaşım veren Vietnamlı yurtseverlerin tüyler ürpertici öyküsüdür.

Yazar 1956'da Saygon polisi tarafından tutuklanır. Sekiz sene Pulo-Kondor zindanlarının «Kaplan Kafesi» adı verilen işkence hücrelerinden birine kapatılır. Suçu emperyalizme karşı örgütlü bir savaşım içinde bulunmaktır. Çünkü eli kanlı yöneticiler, insanların kendilerine tek tek cephe almasından pek rahatsız olmuyorlardı ama, bu insanların aralarında örgütlenerek karşılarına çıkmalarına hiç tahammülleri yoktu.

Dük-Tuan ve arkadaşları böyle bir örgüt çalışması içindeydiler. Tutuklu bulundukları süre içinde insan aklının almayacağı işkencelerle karşılaştılar. Öldürmeye dövdüler, projektörler altında tutuldular, soğukta, günlerce

devamlı su ile ıslatıldılar, aç bırakıldılar, kan kuştular, etleri döküldü, felç oldular, pisliklerin üstüne dökülen yemeklerini ayıklayıp yediler, susuz bırakıldılar. Ama düşmana teslim olmadılar, pişmanlık duymadılar. İnancılarını yitirmediler. Çünkü bayrakları, insan onuruna ve yaratıcılığa saygı, örgütlü harekete güven idi.

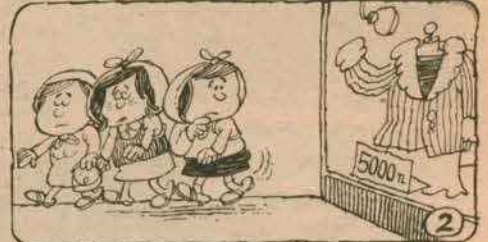
Düşmana karşı verdikleri ölesiye savaşta ağır kayıplara uğradılar. İlk direnme savaşçılarından hemen hemen hepsi öldü. Fakat yeni yetişen kuşak daha çok enerjiye sahipti. Cesur, atılgan ve bilinçliydi.

Saygon zindanlarından kurtarılan Dük-Tuan ve birkaç arkadaşı, yeni kuşağa kivançla bakıp göz yaşlarını zorlukla tutuyorlardı. Başlattıkları mücadeleyi onlar yürütüp başarıya götürecekti.

Emperyalizmin ve onun faşist kuklalarının kanlı baskıları karşısında yılmıyış ve bu gün zafere ulaşan insanların bu ilginç öyküsünü, demokrasiden, barıştan ve özgürlükten yana olan herkesin okumasını dileriz.

ZULÜM, BASKI, KAN VE İŞKENCE VIETNAM'DA İNSANLARI YILDIRMADI. HERŞEYE RAĞMEN ZAFER YİNE DEMOKRASİYE İNANANLARIN OLDU.

Üç lâmbadan birini söndürmek çare mi?

Isınmada, aydınlanmada, her türlü ihtiyacımız için gerekli olan araçların üretiminde kullanılan güce, enerji denir. Ekmeğin yenilebilir, suyun içilebilir hale gelebilmesi ancak enerjiyle mümkün olur. Öyle ki, enerji, günlük yaşantımızda; yemek pişirirken, ısınırken alev, radyomuzu dinlerken elektrik ve gazetemizi okurken ışık olarak bize yardımcı olur.

Son zamanlarda enerji ihtiyacı öylesine hissedili hale geldi ki, günlük yaşantımızda hepimize, özellikle elektrik kısıtlaması, uzayan ve saatlerimizi alan tüpgaz kuyrukları ile daha çok kadınlara dert oluyor.

Enerji sıkıntısının fazlaşmasının nedeni, gerici iktidarlara ve MC'lerdir. Peki nelerdir yanlışları?

— En önemli bir enerji kaynağı olan petrolün araştırmasını daha çok yabancı şirketlere vermişlerdir. Oysa elinde çok az araştırma izni olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı adındaki yerli kuruluş, tüm yabancı

şirketlerden fazla petrol üretmiştir.

— Türkiye'de bol akarsu olduğu halde gereği kadar baraj yapılamamıştır. Ya da yapılanlar da birçok hata yapılarak, geç bitirilmiştir.

— Yine maden yatakları (kömür, linyit) yeterince değerlendirilememiştir.

— Çok yakıt tüketen ve büyük bir sorun haline gelen trafik kesmekeşini artıran özel yabancı arabaların, yurda girmesi sürekli teşvik edilmiştir.

Bunlar ve bunlara benzer bir dolu yanlışlar sonucu meydana gelen sıkıntıda hiçbir suçu olmadığı halde, yetkililer emekçilerin tek eğlence kaynağı olan radyo ve televizyonuna, yanan lambasına göz dikerek, çareyi üç lambamızdan birini söndürmemizde bulmuşlardır.

Oysa aşağıdaki rakamlara bakarsak bizim lambamızı söndürmemizin çare olmadığı açıkça görülecektir.

Türkiye'de 1974 yılında

tüketilen enerji oranı:

Yüzde 77 Sanayide

Yüzde 13,5 Ev ve Ticarethanelerde

Yüzde 9,5 Diğer yerler ve Boşa Giden

Bu rakamlar da belirtmektedir ki harcanan enerjinin yarısından fazlası sanayide yani fabrika ve büyük işyerlerinde harcanmaktadır. Oysa MC, özel fabrikalara dokunmazken, devlet kuruluşu olan Seydişehir Alüminyum Tesislerinde üretimi, kısmen durdurdu.

Batıda ve ülkemizde bu kadar enerji sıkıntısı çekilirken, 1940'larda bu alanda çok geri bir ülke olan fakat enerjisini kendi ulusal kaynaklarına dayandıran, onu israf etmeden halkın yararına kullanan Bulgaristan, bugün ülkemize elektrik enerjisi satabilmektedir.

Geçenlerde İstanbul'da toplanan Enerji Konferansı'nda kapitalist ülkeler, konutlardan tasarruf yapılmasını savunurken, sosyalist ülkeler, sorunun bu şekilde değil, kitle taşıma

araçlarının çoğaltılarak (otobüs, tren gibi) konutların tek yerden topluca ısıtılarak tasarruf yapılabileceğini savunmuşlardır.

Türkiye'de diğer sorunların yanı sıra bu konudaki sıkıntı ve dertlerimizin de çözümlenebilmesi için, MC'yi demokratik yollardan biran önce iktidardan uzaklaştırmak, onun yerine halk-

tan yana demokratik bir iktidarın kurulmasına çaba göstermek gerekmekte, bunun için biz kadınların da, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm ilerici ve demokrat güçlerle birlikte Ulusal Demokratik Cephe (UDC) de yer almaları ve bu birliği siyasal iktidara doğru yönlendirmeleri acil bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

yaşasın çocuklar yaşasın

«SEVİNÇLİYİZ HEPİMİZ» diyemiyor artık çocuklarımız...

Çocuklarımız var, yoksulluğu ana babasıyla birlikte yaşayan, içi ezik... Yırtık pabuçlarını göstermemek için ayaklarını sıraların altına saklayan, küçük yaşta kitap defter almak için anasıyla beraber para bulma kaygısına düşen. Ve çocuklar var doğdu doğalı yokluk nedir bilmemiş, çantısından çikolata, bon bon eksik olmayan.

Geldik dayandık yine yeni öğretim yılına. Okullar açıldı. Kitaplar, defterler, geçen yıla göre daha pahalı, önlük almak daha güç... Emekçi çocukları düzülüyorlar yola her sabah. Kafaları önde düşünüyorlar. Neler geçiyor kafalarından küçük yaşta yokluklara göğüs geren çocuklarımızın? Onları dinleyelim bir kez.

Pınar mahallesi ilkokulu öğrencileri tüm dertlerini döktüler bir bir. Şahanım 12 yaşında, 5. sınıf öğrencisi; «aldığım kitapların hepsi en aşağı 10-20 lira. Babam on-

ları Sümerbank'tan aldı ucuz olsun diye, yine de birkaç kitap ile bir boyaya 200.— lira vermiş» Sevinç söze karışıyor, o da aynı okulda 10 yaşında; «benim tanıd-

gım bir ailenin 10 çocuğu var. Onları okutmak değil iyi besleyemiyorlar bile»

«Eski katapırları bulsanız olmu-
yor mu?» diyoruz çocuklara «Ner-

deee; yazarları tutmuyor, her yıl kitaplar değişiyor, yenisini almak zorunda kalıyoruz» diyorlar hep bir ağızdan. Bir de forma önlük dertleri var ki yazmadan edilemez. Hele Selim (Ali Ülker ilkokulunda 8

yaşında) çok dertli bu konuda «Önlük giyiyoruz, geçen sene okuma bayramında hep kıyafet diktirdik. Çok masraf oldu.» İbrahim aldı hemen sözü; «En ucuzundan aldık önlüğümü 100.— lira verdik. Eve gelince kolunun yırtık olduğunu gördük.»

Bu çocukların hemen hepsi tatilde bir yerlerde çalışıyorlar. 10 yaşındaki Tuncay, babasıyla beraber sebze satıyor. İbrahim bakkalda çalışıyor, Selim ise babasının atölyesinde çıraklık yapıyor. Kiminin babası Profilo'da işçi, kiminin ki bekçilik yapıyor. Tümü emekçi çocukları kısacası; artık onlarda bir şeylerin değiştiğinin farkındalar. Savaşın sömürünün yer etmediği minicik kafalarıyla düşünceleri cevapları bu kadar.

GÜZEL, GÜNEŞLİ GÜNLER GÖREBİLMEK İÇİN, ÇOCUKLAR SORUNLARINA ÇÖZÜM BEKLİYORLAR.

ilerici kadınlar derneğinden haberler

İST. ŞİŞLİ ŞUBESİ

BİÇKİ - DİKİŞ KURSU AÇILDI

Kuştepe Temsilciliğinde istek üzerine eylül sonunda açılan biçki - dikiş kursuna 15-20 kişi katılmaktadır. Haftada bir gün yapılan kurs başarıyla sürmektedir.

İ.K.D. Şişli Şubesine bağlı temsilcilik üyeleri tanışmak, dostlukları pekiştirmek üzere bir araya geliyorlar. Hasköy ve Kâğıthane temsilciliği üyeleri topluca birbirlerini temsilciliklerde ziyaret ederek sohbet etmişlerdir.

ANKARA ÇANKAYA ŞUBESİ

KİMLER İKD DÜŞMANLIĞI YAPIYOR?

İlerici Kadınlar Derneği gelişiyor, geliştikçe sermayenin, onların uşaklarının saldırıları artıyor. Daha geçtiğimiz ay İ.K.D. şubeleri birbiri ardından arandı. Ankara'dan sonra Bursa ve nihayet Eskişehir şubesi. Hele sonucunda emniyet görevlileri her eğitim günü derneğe gelip üst-baş-çanta aramayı adet edindiler. Pahalılığa ve zamlara karşı yürüyüş veya miting için izin isteyen kadınlarımıza İstanbul'da izin verilmedi.

Son olarak İ.K.D. Zonguldak Şubesi aranarak, kapatıldı.

Bütün bunların yanısıra sermaye yeni bir yönetim deniyor. İlerici ve demokrat güçleri birbiri karşısına getirmek, güçleri bölmek. Sermaye basını bu işin gönüllü propagandacısı. İ.K.D.'nin şu veya bu kuruluşun yan örgütü olduğu veya olmadığı hakkında yorumlar veya açıklamalar yapılıyor. Böylelikle, işçi sınıfımızın sendikal kitle örgütü DİSK'le İ.K.D. arasına kama sokmaya çalışılıyor. Ama bu çabalar boşunadır. DİSK ve İ.K.D. arasında kardeşçe dayanışma grev meydanlarında, miting alanlarında örülmüştür. Kâğıt üzerindeki demeclerle değil. İ.K.D. emekçi kadınlarımızın biricik demokratik kitle örgütüdür. Bağrında pek çok DİSK'e bağlı işçi kadın ve işçi eşi vardır. Bu birliktelik bu işçileri fabrikadan atmamakla da çözülmeyecektir. Çünkü İ.K.D. ile gerçek ve örgütlü demokratik bir kadın hareketi emekçi kadınlarımızın ellerinde boy atıyor. Bu telaş ve saldırılar bundan ileri gelmektedir.

İST. KARTAL ŞUBESİ

Kartal Belediyesinin yaptırdığı Kreş 7 Ekim'de hizmete açıldı. Özellikle emekçi ailelerin çocuklarının bakımı için yaptırılan kreşin açılışında konuşan Belediye Başkanı Mehmet Ali Bülkü kreşin amacını ve yapacağı hizmetleri dile getirdi. Daha sonra İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi adına söz ala Yaşar Uyanık, kreşin hizmetlerine İ.K.D.'nin de yardımcı olacağını belirtti.

OKUMA YAZMA KURSU AÇILDI

İ.K.D. Şişli Şubesine bağlı Kuştepe Temsilciliğinde eylül ayı sonunda okuma yazma kursu açılmıştır. Kurs haftada iki gün yapılmakta ve 10'dan fazla kadın katılmaktadır.

Ankara'da DİSK'e bağlı BASIN-İŞ Sendikasının Türk Tarih Kurumu ve Ziraat Bankası Basimevi işyerlerinde başlattığı ve başarıyla devam eden grev yerlerine ziyaretleri sürdüren İ.K.D. üyesi arkadaşlarımız, işçi kadınlarla konuşmakta, onların derdlerine ortak olmaktadır.

İZMİR ŞUBESİ

OKUMA YAZMA KURSLARI SÜRÜYOR

İ.K.D. Kocaeli Şubesinin çalışmaları arasında yer alan okuma yazma kursları üyeler ve çevre halkı tarafından büyük ilgi görmektedir. Dört aydır sürekli ve düzenli bir şekilde kurslar sürmektedir.

● Avrupa'daki Türkiyeli kadınların tek demokratik örgütü Avrupa - Türkiyeli Kadınlar Federasyonu (ATKF)'nin ekim ayında Genel Kurulu yapıldı.

● İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği (İTKB)'nin kongresi yapıldı.

● Dünya Gençlik Haftası 11 Kasım'da başlıyor.

ANA ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

SOĞUK ALGINLIKLARINI ÖNEMSIYOR MUSUNUZ ?

Üşütmeyi pek önemsemeyiz. «Biraz üşüttüm, düzelir» deriz. Oysa üşütmekten pek çok hastalık gelir insanın başına. Hem çocuklarda, hem de erişkin kadın ve erkekte birçok hastalığın altında zamanında tedavi görmemiş, sık sık tekrarlamış soğuk algınlıkları yatar.

Solunum yolları : Öksürük ve hafif ateşle başlayan üşütmeler çocuklarda iyi tedavi edilmezse kolaylıkla bronşit denilen müzmin öksürüğe neden olur. Bronşitli çocuk huzursuzdur, yorgundur. Okul çalışması ve hasta gelişmesi bile geri kalır.

Anjin denilen bademciklerin şişmesi ve ateşle seyreden hastalık da üşütme ile başlar ve çocukları 1 hafta, 10 gün evde yatıracak kadar ağır olur.

Erişkinlerde öksürük ve ateşle başlayan yakınmalar hemen tedavi edilmezse hastanelerde uzun süre yatmayı gerektiren zatürre, zatülcenp gibi hastalıklara yol açar. Orta yaşlarda görülen birçok hastalığın nedeni gençlikte geçirilen fakat tam tedavi edilmeden geçirilen bu hastalıklardır.

Kulak ve göz üşütmeleri : Küçük çocukların ölüm nedenleri arasında üşütmenin yol açtığı ilerlemiş sinüzit, kulak ağrıları, kulak apseleri vardır.

Göz zarı iltihapları bile üşütme ve cereyanda durmaktan oluşur.

Böbrekler : Soğuk havalarda çorapsız dolaşmak, yalın ayak taşlara basmak, soğuk sularla yıkanmak idrar yolları iltihabına yol açar. Özellikle kadınlarda sık sık idrara çıkma, yanıcı ve batıcı ağrılarla birlikte seyreder. Hemen antibiyotik tedavisi görülmez ise müzminleşir. İltihap idrar yollarından böbreklere yayılır. İşte o zaman artık tedavisi kolay değildir.

Ayrıca ayak üşütmesi kadınlarda rahim akıntılarını, adet ağrılarını artıran önemli bir etkidir.

Romatizma : Orta yaşlarda görülen, dizlerde, ayaklarda ve özellikle bel çevresindeki romatizmal ağrıların bir kısmı rüzgârlı yerlerde oturmak, terli iken soğuğa çıkmaktan ve üşütmekten ileri gelebilir. Hemen tedavi edilmezse kalıcı bel ve boyun ağrıları oluşabilir.

Bütün yukarıda sayılanları yenilemek için :

1. Mümkün olduğu kadar üşütmekten kaçınmalıyız.
2. Beslenmemize dikkat etmeli bol meyva ve sebze yiyerek, soğuk kış aylarında gereken vitaminleri almalıyız.
3. Herhangi bir soğuk algınlığı veya üşütme olduğunda, sağlık merkezlerine başvurmali ve gerekli ilaçları kullanmalıyız.

İST. FATİH ŞUBESİ

İ.K.D. Fatih Şubesi üyeleri ve ona bağlı Gaziosmanpaşa temsilciliği üyeleri 15 Ekim günü Firuzköy'e gitmişlerdir. Yapılan ev ziyaretlerinde İ.K.D.'nin çalışmalarını anlatılmış, Kadınların Sesi gazetesi dağıtılmıştır. Bu arada köy öğretmenleri ve köy kadınları ile kadınların sorunları üzerine sohbet toplantısı yapılmıştır. Firuzköy'lü kadınların biçki - dikiş kursu istekleri üzerinde durulmuş, köy odasının bu amaçla kullanılabilmesi için muhtarlara azasına başvurulmuştur.